

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم

بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

یونس نگاه

۱۳ جولای ۲۰۲۴

یونس نگاه

دلیل واکنش محدود فارسی زبان ها تعصب نیست

عده‌ای از هموطنان شکایت دارند که وطنداران فارسی‌وان، و در مجموع غیرپشتون‌ها به حوادث درون جامعه پشتون واکنش کافی نشان نمی‌دهند، و مبارزان ضد بنیادگرایی این جامعه را همراهی نمی‌کنند. برخی این عدم همراهی را ناشی از تعصب می‌دانند و به واکنش منفی تعداد محدود نیز چون سند اشاره می‌کنند. به نظر من علت در تعصب نیست، در فاصله و کمبود آگاهی است.

ما مردم افغانستان در دو حصار زبان فارسی و پشتو زندگی می‌کنیم. تحصیل‌کردگان ما بندرت توانائی رصد مستقیم هردو جامعه را دارند. نظام تعلیمی معلول افغانستان جوانان مناطق پشتون‌نشین را سواد کافی فارسی نمی‌دهد و فارسی‌زبانان را سواد کافی پشتو نمی‌دهد. اکثر تحصیل‌کردگان و حتی سیاستمداران فارسی‌وان توانائی تماس با جامعه پشتون را ندارند. در رسانه‌های پشتو زبان غوغا اگر شود و طوفانی به راه افتد، در رسانه‌های فارسی فقط خبرهای کوتاه و برخی تحلیل‌ها و تعدادی همدردی یا دشنام نشر می‌شود. حس‌وحال جامعه پشتون به زبان فارسی انتقال نمی‌یابد. از این‌رو اکثریت دوستان‌تان، حتی هم‌صنفی‌ها و همسایگان و معلمان‌تان که انتظار دارید احساس شما را درک کنند، پشت دیوار اطلاعاتی بی‌خبر یا کم‌خبر می‌مانند. آنان همه متعصب و سنگدل نیستند، از شما دورند! صدای‌تان به آنان نمی‌رسد.

این مشکل در جامعه پشتون نیز وجود دارد. مبارزات آزادی‌خواهانه فارسی‌زبان‌ها در بیرون افغانستان در میان فارسی‌زبانان افغانستان احساسات بسیار خلق می‌کند. هزاران نفر و شاید گاهی میلیون‌ها فارسی‌زبان غیر ایرانی درگیر حوادث ایران می‌شوند. جنبش زن، زندگی، آزادی را مثال می‌زنم. این جنبش بسیار شناخته‌شده‌تر از جنبش تحفظ پشتون میان فارسی‌زبانان افغانستان است. ولی خیلی از سیاستمداران، فعالان مدنی و نویسندگان پشتون شاید معلومات ابتدائی از این جنبش نداشته باشند. وقتی مهسا امینی کشته شد، همه جامعه روشنفکری فارسی‌زبان منطقه

تکان خورد. مردم در افغانستان و تاجیکستان و گوشه‌های دیگر جهان با آن جنبش یا علیه آن ایستادند. حتی در ایران تعدادی از وطنداران ما در جریان اعتراضات دستگیر و محاکمه شدند.

زبان مانع بزرگی است. باید همه ما این ظرافت را توجه داشته باشیم. فوراً تاپه گرفته تهمت نزنیم.

در عین حال به اهمیت یادگیری زبان‌های وطن و منطقه خود توجه کنیم. آن عده‌ای از ما که نویسنده، خبرنگار، تحلیل‌گر و سیاست‌مداریم باید زبان فارسی و پشتو را خوب یاد بگیریم. تنها زبان را یاد نگیریم بلکه وارد جامعه رسانه‌ی پشتو و فارسی شویم. این کار ما را آگامتر می‌سازد. توانائی عمل وسیع‌تر می‌دهد.

غیرپشتون‌ها اگر به جزئیات مبارزات آزادی‌خواهانه و ضدبنیادگرایی میان پشتون‌ها آگاه شوند، به هیجان می‌آیند، مثل شما چشمان‌شان از غم مردان و زنان مبارز پشتون پر آب می‌شود، فریاد شما را همراهی می‌کنند و قوت قلب می‌گیرند.

پشتون‌ها و فارسی‌وان‌ها وقتی دیوار زبان را از میان خود بردارند، متوجه می‌شوند که دو نیمه یک سیب‌اند، هم‌دردترین مردم جهان‌اند. فرصت‌ها و تهدیدهای مشترک‌شان بی‌شمار است.